

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Piekoszowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Gminę, w której zamieszkuje 16 340 mieszkańców. Wójtem Gminy Piekoszków jest Pan Zbigniew Piątek.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie został utworzony na mocy Uchwały Nr XII/40/90 Gminnej Rady Narodowej w Piekoszowie z dnia 27 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie” oraz Zarządzenia Nr 3/90 Wójta Gminy Piekoszków z dnia 8 sierpnia 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie.

Ośrodek posiada własny REGON 290417270 i NIP 959-13-98-512.

P. o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie jest Pani Justyna Malarczyk.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą działał w oparciu o:

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie stanowiący załącznik do Uchwały Nr XVIII/123/2015 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 15 grudnia 2015 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie. Zmiany do Statutu zostały wprowadzone Uchwałą Nr XXIII/150/2016 Rady Gminy Piekoszków z dnia 30 marca 2016 oraz Uchwałą Nr XXXIV/233/2016 Rady Gminy Piekoszków z dnia 30 grudnia 2016 roku. W § 2 pkt 13 Statutu widnieje uchylona już w obecnym systemie prawnym ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 14/2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie z dnia 14 września 2016 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie. Zmiany do Regulaminu wprowadzone zostały Zarządzeniem Nr 2/18 Kierownika GOPS w Piekoszowie z dnia 9 stycznia 2018 roku

oraz Zarządzeniem Nr 16/18 p. o. Kierownika GOPS w Piekoszowie z dnia 16 sierpnia 2018 roku;

- 3) Uchwałę Nr III/15/2018 Rady Gminy Piekoszów z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 4) Uchwałę Nr III/16/2018 Rady Gminy Piekoszów z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Piekoszów „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 5) Uchwałę Nr XXXII/214/2016 Rady Gminy Piekoszów z dnia 30 listopada 2016 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania;
- 6) Uchwałę XLVI/311/2017 Rady Gminy Piekoszów z dnia 28 września 2017 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie Gminy Piekoszów. Zmiany do Uchwały wprowadzono Uchwałami Rady Gminy Piekoszów Nr LXII/445/2018/2018 z dnia 9 października 2018 roku oraz Nr XVI/124/2019 z dnia 31 października 2019 roku;
- 7) Uchwałę Nr VI/27/2015 Rady Gminy Piekoszów z dnia 26 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Piekoszów” na lata 2015 – 2020;
- 8) Zarządzenie Nr 120.16.2018 Wójta Gminy Piekoszów z dnia 2 marca 2018 roku w sprawie upoważnienia p. o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie m. in.: do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej;

- 9) Zarządzenie Nr 0050.26.2017 Wójta Gminy Piekoszów z dnia 6 kwietnia 2017 roku w sprawie udzielenia upoważnienia Zastępcy Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie m. in. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1043/2019 z dnia 16 grudnia 2019 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Pana Mariusza Paska;
2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1044/2019 z dnia 16 grudnia 2019 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Pana Mariusza Paska.

Kontrola została wpisana do *Rejestru kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie* pod Nr 14.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 18 – 20 grudnia 2019 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie mieści się w budynku, będącym własnością Urzędu Gminy, przy ul. Czarnowskiej 59, 26-065 Piekoszów, tel. 41 30 63 180. Ośrodek zajmuje dziewięć pomieszczeń, w których pracuje przeważnie po dwóch pracowników. Pomieszczenia, które zajmuje GOPS wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe są dobre, bowiem dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność (Załącznik nr 1 – protokół oględzin siedziby MGOPS).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz ubóstwo.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia były kwalifikacje kadry zatrudnionej w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Piekoszowie w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 15 pracowników: tj. p.o. kierownika, zastępcą kierownika, 3 specjalistów pracy socjalnej, 3 starszych specjalistów pracy socjalnej, 1 pracownik socjalny oraz 6 pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że p.o. Kierownika posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Zastępca kierownika kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie oraz wymagany staż pracy na zajmowanym stanowisku, natomiast nie posiada specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe, zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają odpowiednie wykształcenie, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast nie posiadają przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba rodzin objętych pracą socjalną/ liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w GOPS = $340 / 7 = 48$.

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 48 rodzin, a w jednostce zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., 1507 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez p.o. Kierownika GOPS (Zał. Nr 3 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że od stycznia 2019 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **97 osób**.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

8210.Rs.69.19; 8210.Rs.76.18; 8210.Rs.77.18; 8210.Rs.5.9; 8210.Rs.67.18; 8210.Rs.68.18; 8210.Rs.113.18; 8210.Rs.52.19; 8210.Rs.86.18; 8210.Rs.33.18.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie p.o. Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane, termin i sposób realizacji świadczenia.

W październiku 2018 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki stałe prawidłowo nadano rygor natychmiastowej

wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji przekazanych przez p.o. Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2019 do dnia kontroli pomocą okresową objęto **132 osoby**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

8211.Ro.341.18; 8211.Ro.201.19; 8211.Ro.161.19; 8211.Ro.58.19; 8211.Ro.91.19; 8211.Ro.99.19; 8211.Ro.223.19; 8211.Ro.264.19; 8211.Ro.214.19; 8211.Ro.156.19.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie p.o. Kierownika do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powódzie przyznania wsparcia oraz o sposobie i terminach wypłaty świadczeń.

Ze skontrolowanych dokumentów wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację.

W aktach znajdują się m.in.: wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, karty pobieranych świadczeń rodzinnych lub funduszu alimentacyjnego, oświadczenia klientów, zaświadczenia z PUP, potwierdzające status osoby bezrobotnej, decyzje administracyjne.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki okresowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od p. o. Kierownika GOPS wynika, że w 2019 roku do dnia kontroli pomocą w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” (posiłek i zasiłek celowy) objęto ogółem **462 osoby**.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Piekoszów:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych dzieci	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Piekoszowie	14	4,00 zł	Obiad
2.	Szkoła Podstawowa w Micigoździe	8	4,50 zł	Obiad
3.	Szkoła Podstawowa w Rykoszynie	3	4,50 zł	Obiad
4.	Szkoła Podstawowa w Zajączkowie	4	4,50 zł	Obiad

5.	Szkoła Podstawowa w Łosieniu	11	4,00 zł	Obiad
6.	Szkoła Podstawowa w Szczukowskich Górkach	6	4,00 zł	Obiad
7.	Szkoła Podstawowa w Brynicy	8	4,50 zł	Obiad
8.	Szkoła Podstawowa w Jaworzni	8	4,50 zł	Obiad
9.	Przedszkole Samorządowe w Piekoszowie	5	2,80 zł	Obiad
10.	Przedszkole w Micigoździe	1	3,30 zł	Obiad
11.	Przedszkole w Łosieniu	4	5,50 zł	Obiad
12.	Przedszkole w Brynicy	5	4,50 zł	Obiad
13.	Przedszkole w Gałęzicach	1	5,50 zł	Obiad
	RAZEM	78		

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie w 2019 roku opłacał posiłki dla 10 uczniów uczęszczających do szkół poza terenem Gminy. Koszt posiłków wynosił w tych przypadkach od 3,90 zł do 9,00 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Piekoszków dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji Programu dożywiania, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: 8223.Rcp.577.19; 8223.Rcp.559.19; 8223.Rcp.201.19; 8223.Rcp.425.19; 8223.Rcp.522.19; 8223.Rcp.568.19; 8223.Rcp.570.19; 8223.Rcp.53.19; 8223.Rcp.500.19; 8223.Rcp.380.19 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: 8223.Rd.117.19; 5113.Rd.2.19.20; 8223.Rd.115.19; 8223.Rd.116.19; 8223.Rd.137.19; 8223.Rd.126.19; 8223.Rd.67.19; 8223.Rd.128.19.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno - bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, w związku z Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji widniało również upoważnienie p. o. Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnymi publikatorami i datami wydania aktów.

W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, a w decyzjach na posiłki art. 48 tej ustawy.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, typ posiłku, liczbę dni w tygodniu, na które przyznano posiłek, jednostkowy koszt posiłku oraz realizatora. W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe wpisywano kwoty zasiłków, czas, na jaki świadczenia przyznano oraz terminy i sposób wypłaty zasiłków.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są w ramach danego roku budżetowego.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Piekoszowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków

i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust.1 cytowanej wyżej ustawy, Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez p. o. Kierownika GOPS (Załącznik Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka, w roku 2019 do dnia kontroli udzieliła **75 osobom** zasiłków celowych, w tym **37 osobom** specjalnych zasiłków celowych.

Podczas kontroli sprawdzono akta:

Zasiłki celowe:

8212.Rc.43.19; 8212.Rc.9.19; 8212.Rc.66.19; 8212.Rc.32.19; 8212.Rc.61.19; 8212.Rc.84.19; 8212.Rc.78.19; 8212.Rc.50.19; 8212.Rc.78.19; 8212.Rc.30.19.

Specjalne zasiłki celowe:

8212.Rcs.1.19; 8212.Rcs.54.19; 8212.Rcs.56.19; 8212.Rcs.62.19; 8212.Rcs.46.19; 8212.Rcs.61.19; 8212.Rcs.58.19; 8212.Rcs.16.19; 8212.Rcs.11.19; 8212.Rcs.25.19.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: zaświadczenia o wysokości pobieranego wynagrodzenia, odcinki rent czy emerytur, raporty pobieranych świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, faktury za zakupione leki, oświadczenia klientów.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie p. o. Kierownika do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy.

W sentencji sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano wysokość przyznanego świadczenia, miesiąc, na który zasiłek został przyznany, cel na jaki udzielono pomocy oraz sposób i termin wypłaty zasiłków.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego,

w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Gmina Uchwałą Nr XXXII/214/2016 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 30 listopada 2016 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwolnienia od opłaty oraz tryb ich pobierania.

W roku 2019 do dnia kontroli usługi opiekuńcze wykonywane były u **27 osób**.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

8225.Ruo.13.19; 8225.Ruo.36.19; 8225.Ruo.2.19; 8225.Ruo.5.19; 8225.Ruo.2.1.19; 8225.Ruo.16.19; 8225.Ruo.7.19; 8225.Ruo.10.19; 8225.Ruo.6.19; 8225.Ruo.1.19.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałą Rady Gminy w sprawie usług opiekuńczych, a także upoważnienie p.o. Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji administracyjnych wydawanych przez Ośrodek określono: czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę dni w tygodniu, liczbę przyznanych godzin dziennie, pełną cenę za godzinę usługi, procent i kwotę odpłatności, realizatora usług oraz miejsce i termin wnoszenia płatności. W części decyzji administracyjnych brak było konkretnych dni tygodnia.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym na usługi opiekuńcze nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informowano stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, natomiast w uzasadnieniu decyzji podawano powód, z uwagi na który został nadany decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W okresie objętym kontrolą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi Ośrodek przyznał **11 osobom**.

Usługi te świadczone są przez 6 osób, zatrudnionych w kontrolowanym Ośrodku w ramach umowy zlecenia. Osoby te posiadają odpowiednie wykształcenie, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast nie posiadają przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

Sprawdzono akta o numerze decyzji:

8225.Rcu.3.19; 8225.Rsu.10.19; 8225.Rsu.4.19; 8225.Rsu.5.19; 8225.Rsu.5.1.19; 8225.Rsu.14.19; 8227.Rsu.7.19; 8225.Rsu.9.19; 8225.Rsu.8.1.19; 8225.Rsu.8.19.

W aktach klientów znajdowały się dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej wydanej decyzji administracyjnej odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz upoważnienie p.o. Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W decyzji administracyjnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W decyzji administracyjnej wydanej przez Ośrodek określono: czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, dni w miesiącu, w które przyznano usługi, pełną cenę za godzinę usługi oraz sposób i termin uiszczenia opłaty za usługi. W kilku decyzjach brak było konkretnych dni świadczenia usług.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanych na usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2019 Ośrodek opłacał za pobyt **16 mieszkańców** Gminy Piekoszów w domach pomocy społecznej.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych. W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników

socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m.in. na: udzielaniu pomocy i wsparcia w przewycięzaniu problemów, trudnych sytuacji życiowych podopiecznych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy w uzyskaniu różnego rodzaju świadczeń, pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju dokumentów, motywowaniu podopiecznych do aktywnego poszukiwania pracy, rejestracji w PUP, motywowaniu do podjęcia leczenia u specjalisty, leczenia odwykowego, współpracy m. in.: z Urzędem Gminy, Policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, sądami, kuratorami, organizacjami pozarządowymi.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka wykorzystują kontrakt jako instrument pracy socjalnej, bowiem w 2019 roku do dnia kontroli zawarli 26 kontraktów socjalnych z klientami pomocy społecznej. Kontrakty socjalne dotyczyły m. in.: rejestracji w PUP, podjęcia prac społeczno – użytecznych, złożenia wniosku o emeryturę do ZUS czy poprawy sytuacji zdrowotnej i bytowej klienta.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Piekoszowie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z Programu dożywiania, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe są dobre, bowiem dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Zastępca kierownika kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie oraz wymagany staż pracy na zajmowanym stanowisku, natomiast nie posiada specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej.

Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają odpowiednie wykształcenie, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast nie posiadały przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie

zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 48 rodzin, a w jednostce zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

W aktach znajdują się m.in. wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, odcinki rent, emerytur, raporty o wysokości pobieranych świadczeń rodzinnych lub funduszu alimentacyjnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, karty informacyjne leczenia szpitalnego, faktury za zakupione leki, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie p. o. Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2018 roku zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Wysokość wypłacanych zasiłków okresowych była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” prawidłowo przytoczono art. 39 ustawy o pomocy społecznej, a w decyzjach na posiłki art. 48 tej ustawy.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Piekoszków dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W decyzjach na zasiłki celowe ze środków własnych prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący o zasiłku celowym, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, który odnosi się do zasiłków specjalnych celowych.

W części decyzji administracyjnych przyznających usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak było konkretnych dni tygodnia świadczenia usług.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym w zakresie pomocy społecznej nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie wykorzystywał kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej, bowiem w czasie okresu objętego kontrolą zawarł 26 kontraktów z klientami pomocy społecznej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez p. o. Kierownika Ośrodka oraz Zastępcę Kierownika.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu

kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543 ze zm.).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

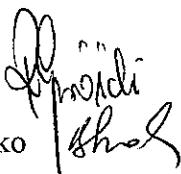
Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej MGOPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko

Data: 18 lutego 2020 r.

Renata Gwóźdź
Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Barbara Smolanko
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Ze strony kontrolowanej:

mgr Justyna Malarska
p.o. kierownika
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Piekoszowie
Data: 24.02.2020 r.

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Piekoszowie
ul. Czarnowska 59, 26-065 Piekoszów
tel. 41-30-61-809, 41-30-62-856
NIP 959-13-98-512; Regon 290417270

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce